

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. III. De criminosis, quibus Ecclesiæ immunitas non prodest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

§ 7. Lezana verb. *immunitas*, num. 16. Guttier. *practic. quest. civil. lib. 3. quest. 1. per totam*. Pellizzar. n. 34. Palaus punct. 8. num. 1. Bonacin. §. 4. num. 1. & ita declarasse Sacram Congregationem in una Contr. 21. Julii 1627. & in alia Benevent. 10. Maii 1619. testatur Lezana *loc. cit.*

Negotiatores falliti, etiam fraudulentos decoctores immunitate non privantur.

95. Quæ doctrina extenditur etiam ad negotiatores fallitos, seu fraudulentos decoctores, illos nimirum, qui exercentes quæstuariam negotiationem lautè, & opiparè vitam degunt, & postea cum non possint creditoribus satisfacere, ad Ecclesiam confugientes, plures creditores miserimè fallunt. His non prodesse immunitatem Ecclesiarum statutum est à Catholicis Regibus nostris Ferdinando, & Elisabetha, & postea à supremo Imperatoris Caroli V. Senatu confirmatum, ut testatur Covarr. 2. *variis. cap. 20. num. 14.* quia hi videntur esse hostes reipublicæ, & quasi publici latrones, qui ut dicemus §. *sequenti*, non gaudent Ecclesiæ immunitate. Sic ipse, & plures ab eo citati: Sed hoc post Gregorianam Constitutionem sustineri non potest: quia in illa revocantur omnia privilegia, & indulta data principibus extrahendi delinquentes ab Ecclesia, & nominatim fraudulentos decoctores. Et ratio est: quia tales non privantur immunitate, neque ratione debiti; aliàs omnes debitores essent immunitate privati: neque ratione delicti: quia non sunt depopulatores agrorum, aut latrones publici, qui stratas vias obsident, quos ab Ecclesia excludi dicemus §. *sequenti*. Et licet

publicis latronibus æquiparentur, in privatione tamen immunitatis æquiparari non possunt, quia odiosa est præjudicans juri communi, & Ecclesiæ debitæ reverentiæ, & sic non est extendenda ad æquiparata. Pellizzar. numero 34. Farinacius in *Append. capite 3. numero 64.* Bonacin. §. 4. *initio*. Suarez *capite 11. numero 3.* Palaus puncto 8. numero 6. Lezana verb. *immunitas*, numero 16. licet istos (quia fraudulentus sunt) non esse multo tempore in Ecclesia tolerandos, nec posse bona in creditorum præjudicium ad eam deferre, declaraverit Sacra Congregatio, teste Diana §. *part. in collect. istarum declarationum.*

§. III.

De criminosis, quibus Ecclesia immunitas non prodest.

96. **P**Lura crimina in jure recentur, ratione quorum, delinquentibus immunitas Ecclesiæ denegatur, ut videre est in *cap. inter alia. cap. ultim. de immunitate Ecclesiarum*, & aliis textibus. Quæ omnia Gregor. XIV. in sua Constitutione læpius in hoc puncto citata congesti, & alia addidit. Verba Bullæ sunt ista: *Ad unam tantum formam reducimus, & moderamus, ut laici ad Ecclesias, locaque sacra confugientibus, si fuerint publici latrones, viarumque grassatores, qui itinera frequentata, & publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis*

Quibus non prodest immunitas Ecclesiæ recentur.

dis aggrediuntur, vel depopulatores agrorum, quive homicidia, mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, earumque cœmeteriis committere non verentur, aut qui proditorie proximum suum occiderint, aut assassini, vel hæresis, aut læsæ Majestatis in personam ipsiusmet Principis rei immunitas Ecclesiastica non suffragetur. Ubi ut vides septem dumtaxat casus excipiuntur, in quibus immunitas Ecclesiæ, delinquentibus non opitulatur, de quibus suo ordine breviter discurremus.

Quis publicus latro dicitur, cui immunitas non proficit.

90. *Publici Latrones.* Ille dicitur publicus latro, qui palam, & publicè furatur, aut per insidias in viâ publica, aut in domibus privatorum violenter. Sed debet conitari esse publicum latronem, ut immunitate privetur: nec sufficit præsumptio, aut dubitatio: quia solus nominatim excipitur vere publicus latro, non qui præsumitur esse talis. Publici autem tales reputantur vel publicitate juris, ut si hoc crimen aliquando fuerint in iudicio confessi, aut propter ipsum damnati; aut notorietate facti, ut si ipsi in publicis viis deprædentur, vel pro latronibus communiter habeantur. Ludovicus Correa in repetitione capite 3. numero 17. Augustinus Barbosa de jure Ecclesiast. capite 3. numero 79. & 8. Joannes Baptista Lezana tom. 2. verb. immunitas, num. 8. Hinc fit alium quemcumque furem simplicem, etiam in Ecclesia, vel ab Ecclesia aliquid surripientem, non excludi ab isto privilegio, quia solum publici latrones excluduntur, & excipiuntur; & exceptio firmat regulam in contrarium. Sorus libro 5. de justitia

quæstione 3. articulo 3. versu porro autem. Palau tom. 2. tract. 10. disput. univ. punct. 9. numer. 3. Pellizzar. tract. 8. cap. 5. sect. 1. num. 10. Lezana num. 8. Bonacin. disput. 3. de 1. decalog. præcept. q. 7. de immunit. §. 4. num. 5. Sanchez tom. 3. consil. libro 6. cap. 1. dub. 8. num. 14. Tuschus verb. Ecclesia, concl. 10. num. 23.

98. *Viarum grassatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis aggrediuntur, ex cap. inter alia, & Gregoriana Constitutione; ille autem dicitur viarum grassator, qui cum imperu graditur, ut viatores spoliet, vulneret, vel occidat. Sed solum comprehenduntur prædictâ Constitutione grassatores in viis publicis, & itineribus frequentatis; quia textus de istis solum expressè loquitur. Qui verò per insidias aggreditur, & non in loco, aut itinere publico, non privatur immunitate.* Farinacius in Append. de immunit. capite 12. numero 165. Lezana numero 9. Barbosa numero 84. Bonacina num. 6. Palau num. 6. Hinc fit illa genera hominum, qui vulgo dicuntur *Gitanos*, privati esse Ecclesiæ immunitate, quia communiter, ut publici latrones habentur; vel sunt grassatores viarum, qui itinera frequentata, & publicas stratas obsident, ac viatores ex insidiis aggrediuntur. Quis non videat illos homines talem vitam ducere, ob quam immunitate Ecclesiastica meritò debeant privari.

Qui vulgo dicuntur *Gitanos*, non gaudent immunitate Ecclesiastica.

99. *Depopulatores agrorum, illi videlicet, qui alienos agros diripiunt, qui segetes, aut fructus devastant,* Depopulatores agrorum, illi videlicet, qui alienos agros diripiunt, qui segetes, aut fructus devastant, res so-

Mmm 2

qui

Ium nocturni ab Ecclesia sint ejiciendi.

qui agros, vineas, aut oliveta destrunt. Sed est inter Doctores controversia, an debeat intelligi de nocturnis dumtaxat depopulatoribus, an verò de quibusvis, sive nocturni, sive diurni fuerint depopulatores? Aliquibus hoc secundum satis probabiliter asserentibus, quia in dicta Gregoriana Constitutione absolute depopulatores agrorum excipiuntur: quod de quibusvis nocturnis, vel diurnis intelligi debet, cum absque limitatione loquatur. Sic Bonacin. num. 6. Farinac. cap. 11. num. 61. Barbosa numer. 87. Lezana num. 10. Aliis verò primum non minus probabiliter defendentibus, quia in cap. inter alia, de immunitat. Ecclesiar. depopulatores nocturni exprimitur: & cum Constitutio, Gregoriana ad confirmandum jus commune sit inducta, & ad tollenda contraria privilegia, cum depopulatores agrorum nominavit, intelligentia est secundum jus commune: alias ut juri communi derogaret, exprimere hoc debebat, diurnos depopulatores nominando. Sic Tuschus verb. Ecclesia, concl. 11. num. 10. Palaus punct. 9. num. 5. Pellizzar. num. 11.

Solum homicidium aut mutilatio in Ecclesia privant immunitate.

100. Qui homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, vel earum cimiteriis committere non verentur. Habetur in cap. final. de immunit. Eccles. & in Gregor. XIV. Const. Et merito: quia indignum est, ut Ecclesia illi satisfacta, veat, qui in Ecclesia, contra reverentiam illi debitam delinquit. Et licet hac ratio decidendi videatur communis pro omnibus aliis delictis in Ecclesia commissis, ideoque graves

authores asserant, non gaudere immunitate Ecclesiarum, qui in ea quolibet alia crimina perpetranti; quia semper verificatur esse indignum, quòd Ecclesia illi faveat, qui in Ecclesia delinquit: & quia legis auxilium frustra invocat, qui legem contemnit, cap. quis frustra, de usuris. Atque ita tenent Navarr. in manual. cap. 25. num. 20. Portellus in dub. Regul. verb. Ecclesia immunitas. num. 15. Covarr. 2. variar. cap. 30. num. 15. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 6. Bobadilla in Politic. lib. 2. cap. 4. num. 24. § Nihilominus hæc solum probant, justissimè, quod constitutum est de homicidio, aut mutilatione, de aliis constitutum posse, sed de facto non constat sic statutum, & cum agamus de lege pœnali immunitati Ecclesiarum præjudicanti, non est extendenda ad casus, in ea non expressos. Pellizzar. num. 37. Farinac. cap. 16. num. 208. Bonacin. §. 4. num. 12. Palaus punct. 9. num. 9. § Taliter autem homicida, aut mutilator, Ecclesiarum immunitate privatur, ut non solum privetur immunitate illius Ecclesiarum materialis, in qua delinquit, sed cujuscumque alterius; ut si in una delinquat, & ad aliam confugiat, ab hac extrahi possit: quia immunitas à qua est privatus, eadem est in omnibus Ecclesiis: & qui unam offendit, omnibus injuriam irrogavit, cum una sit formaliter Ecclesia in toto orbe terrarum. Lezana numer. 11. Sanchez dub. 8. numer. 16. Pellizzar. num. 12. Bonac. §. 4. numer. 7. Sed qui in Ecclesia vulneraret, si ex tali vulnere mors non sequeretur, aut mutilatio, non privatur immunitate: quia vulnerare non est

est occidere, aut mutilare : & solum occidentibus, aut mutilantibus talis est pœna jure statuta, Farinac. cap. 16. num. 227. Palaus punct. 9. n. 10.

Qui existens in Ecclesia, alium extra Ecclesiam existentem occideret, non gauderet immunitate,

101. Sed est breviter duplex decidenda difficultas. Prima an si existens in Ecclesia, sagitta, plumbeo globo, selopo, aliove instrumento alium feriat, & occidat, aut mutilet, qui extra Ecclesiam existeret, Ecclesie immunitate priveretur? Negat prima sententia. Quia ille vere in Ecclesia non occidit, sed occisionem inchoavit. Pœna autem non imponitur ob actum inchoatum, sed perfectum : sicut non privatur immunitate, qui in Ecclesia evaginaret gladium, & adversarium insequeretur extra Ecclesiam occideret, aut mutilaret. Sic Bonac. quest. 3. disp. 7. de immunit. §. 4. num. 8. Fagundez 2. precept. Eccles. lib. 4. cap. 4. num. 17. & probabile dicit Pelizz. tract. 8. cap. 5. sect. 1. numer. 13. § Sed affirmativè respondendum est : quia qui in Ecclesia ponit causam, ex qua necessario sequitur occisio, in Ecclesia dicitur occidere, sicut qui in Ecclesia graviter vulneraret, etiam si vulneratus extra Ecclesiam moreretur, priveretur immunitate : quia in Ecclesia causam necessariam ex qua mors sequeretur, apponeret ; quod non accideret in eo, qui evaginaret gladium in Ecclesia, & extra Ecclesiam vulneraret. Sic Lezana verbo immunitas, numer. 11. Sylvester eodem verb. 3. quest. 6. Palaus punct. 9. num. 15. Navarr. cap. 25. numer. 21. Suarez lib. 3. cap. 11. numer. 6. Azor 2. part. lib. 9. cap. 9. quest. 14. vers. tertio. Covarr. 2. variat. cap. 10. num.

15. Farinac. cap. 16. num. 223. Imo si aliquis extra Ecclesiam existens, eum qui est in Ecclesia occideret plumbea pila, sagitta, aut lapide, multò magis privandus esset immunitate : quia in delictis potius finis, exitus, & executio illorum attenditur, quàm initium : ergo si ob initium datum privatur, ut diximus ; multò magis ob finem & effectum. Sic citati. At si aliquem vi, dolo, aut fraude, ab Ecclesia extraxisti, & occidisti, non privaris illius immunitate : quia neque occidisti intra Ecclesiam, neque intra illam appotuiisti causam necessariam occisionis, cum libere postea occideris. § Sed nota, quod licet Gregorius XIV. in sua Constitutione dixerit : *Qui homicidia, & mutilationes membrorum in Ecclesia, &c. utendo conjunctione illa &c.* quod & habetur in cap. immunitatem, de immunitate Ecclesie, certissimum tamen est alterutrum sufficere, quia talis est praxis Ecclesie : alius qui occideret, & non mutilaret, prout fieri potest, non privare : ut immunitate, quod est absurdissimum : & multoties dictio & in jure accipitur disjunctivè. Bonacina num. 10. Lezana n. 11.

102. Secunda difficultas est, an mandans, aut consulens in ecclesia occisionem, illius immunitate priveretur? Hoc bifariam fieri potest : Vel quia in Ecclesia existens dedit tale mandatum extra exequendum, quem omnes dicunt non privati immunitate. Vel quia intra, vel extra Ecclesiam existens dedit mandatum de occisione intra Ecclesiam exequenda. Hoc posteriori modo affirmat

Mandans homicidium in Ecclesia, non privatur immunitate.

M m m 3 pri

privari prima sententia : quia quod per alium facis , per te ipsum facere censeris : & qui mandat homicidium , æque homicida est , ac exequens. Navarr. cap. 24. num. 21. Joan. Gutierrez pract. quæst. civil. lib. 3. qu. 2. per totam. Suar. cap. 11. num. 7. & 26. Farinac. cap. 16. num. 229. § Sed oppositum est tenendum, quemadmodum diximus tom. 2. tract. 10. de censuris, cap. 1. num. 141. excommunicacionem, aut aliam censuram laram contra aliquid facientem, non comprehendere consulentem, aut mandantem, nisi exprimantur : & in nostro casu hoc magis urget, quia nullus privatur immunitate, nisi in casibus in jure expressis, cum non sint verbalegis pœnalis extendenda : præcipue ultra expressum in textu sensum, cum non sint extendenda ad ea, quæ immunitati Ecclesiæ præjudicant : at in jure non exprimitur mandans, aut consulens : sed occidens, vel mutilans, sub quo non intelligitur mandans, nisi in lata significatione, quæ non est admittenda in pœnalibus, & sic iste facere non propriè, sed impropriè dicitur ex juris interpretatione, quæ in pœnis non habet locum, nisi ab ipso jure facta sit extensio. Bonacin. §. 4. numer. 9. Pellizzar. num. 16. Lezana num. 11. Palaus puncto 9. n. 17.

Quis proditor dicatur, ut immunitate Ecclesiæ privetur.

103. Qui proditorie proximum suum occiderit, ut habetur in dicta Gregoriana, & cap. 1. de Homicidio. Si quis per industriam proximum suum occiderit, & per insidias, ab altari avelles eum, & morietur. Ille dicitur ex insidiis, & proditorie occidere, qui occidit in-

cautum nil tale præcaventem, aut præcavere debentem, quod Hispanè dicitur : *atraición alevosa mente, sin que tal recelase o pensase* Ut si occidat aliquem, cum quo amicitiam, aut societatem simulabat : vel etiam si occidat inimicum, cum quo reconciliatus credebatur; vel certè cui promissionem dederat de ipso non offendendo; talis est proditor: quia per illam promissionem sublata fuit inimico omnis occasio præcavendi. Pellizzar. num. 18. Palaus nu. 26. Farinac. lib. 2. Consilior. consil. 168. num. 75. § Similiter qui veneno aliquem occidit, proditorie occidere censetur, & immunitate Ecclesiæ privatur. Suarez lib. 3. cap. 11. num. 12. Lezana tomo 2. verbo *immunitas*, numero 12. Farinac. in Append. de immunit. cap. 9. num. 142. Pellizz. num. 18. Palaus punct. 9. num. 26. Quare declaratum meo est à Sacra Congregatione apud Franciscum Leonem in *thesaur. for. Eccles. part. 1. cap. 13. num. 25.* & Barbosam in *collectan. Bullar. verb. immunitas*, & apud Dianam §. part. in *collect. illarum*, matrem occidentem filium infantem non gaudere immunitate; neque eum qui committit homicidium veneno; aut mulierem, quæ malis medicamentis procurat abortum: isti enim occidunt omnino incautos, & nihil cogitantes, aut cogitare debentes. § Item si quis inimicum dormientem, aut alio modo incautum, à tergo, vel per insidias occidat, secundum aliquos immunitate privatur; quia ille dicitur occidere proditorie, qui à tergo, vulgo *atraición*, aut per insidias, & indu-

striam

striam occidit. Covarr. 2. *variar. cap. 20. numer. 7.* Azevedo *lib. 1. titul. 2. num. 11 in consuet. Hispan.* Bobadilla *in Politic. lib. 2. c. 14. num. 34. & 35.* Sed probabilius est oppositum. Quia non quæcumque insidiæ privant immunitate, sed quæ prodicionem constituunt; quia solum ab ea excluduntur, qui proditoriè proximum occidunt: sed perseverante inimicitia, insidiæ non constituunt prodicionem, quia semper inimicus habet fundamentum sibi præcavendi. Unde sibi imputare debet si incaute occidatur. Lezana *num. 12.* Pellizzar, *nu. 17.* Bonacin, *num. 14.* Palaus *num. 28.* Suarez *lib. 3. cap. 11. num. 12.* & ita declaratum esse à Clemente VIII. in quodam Brevi Archiepiscopo Panormitano directo testatur Diana *5. part. in collectan. declaration.*

Pœnæ pro assassiniis in jure positæ referuntur. 104. *Aut assassini reum.* Assassini communiter accipiuntur pro his, qui pecunia, aliove pretio conducti aliquem Christianum occidunt, vel occidi faciunt: & tales immunitate privantur in dicta Constitutione Gregorii XIV. & in *cap. pro humani, de homicidio in 6.* istæ pœnæ pro assassinis assignantur: *Statuimus, ut quicumque Princeps, Prælati, seu quavis alia Ecclesiastica seu secularis persona, quempiam Christianorum per prædictos assassinos interfecit fecerit, vel etiam mandaverit, (quamquam mors forsitan ex hoc non sequatur) aut eos receperit, vel defenderit, seu occultaverit, excommunicationis, & depositionis à dignitate, honore, ordine, officio, & beneficio incurrat sententiam ipso facto, &c.* Quò

textu non privatur immunitate assassinus, sed aliæ personæ per eum assignantur: at in Gregoriana Constitutione expresse excluditur ab ea, & ita habetur ex consuetudine recepta, & ab omnibus authoribus communiter approbata. Suar, *lib. 3. cap. 11. nu. 9.* Lezana *verb. immunitas. num. 13.* Bonacin, *disput. 3. quest. 7. §. 4. num. 18.* Gutierrez *practicar. quest. civil. lib. 3. quest. 7. à n. 5.* Farinacius *in appendice, de immunit. cap. 8. n. 118.* Palaus *tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 9. num. 32.* Ut aliquis assassini crimen incurrat, cui immunitatis privatio, & aliæ pœnæ sint annexæ, non requiritur quod de facto pro occisione hominis pretium accipiat; sed sufficit si ei promissum fuerit, & promissionem acceptaverit, sive sit pecunia in magna, sive in parva quantitate: & sive sit pecunia, vel aliud pretio æstimabile. Ut si quis occidat, quia accepit in promissis aliquam uxorem, aliquod officium, vel beneficium, aut quod pro eo apud Principem aliquis intercedere velit, aliudve ipsi præstare, quod pretio solet æstimari. Debet tamen promissio, aut datio pecuniæ, aut pretii esse pro ipsa occisione. Si autem sit pro expensis itineris ad occidendam, aut occisorem à morte, aliusve damnis liberandum, non erit crimen assassini, cui dictæ pœnæ sunt assignatæ: quia ad crimen assassini id requiritur, ut non gratis, sed ob pretium occisio fiat. Pellizz. *tract. 8. c. 5. sect. 1. n. 21.* Lezana *n. 13.* Palaus, Bonacin. Farinac. *loc. cit.*

Qui pre-
tium pro
occisio-
ne acce-
pit, &
non oc-
cidit, sed
vulnera-
vit, non
privatur
immuni-
tate Ec-
clesiasti-
ca.

105. Porro qui nulla interveni-
ente promissione alium occidit spe
complacendi amico, vel obtinendi
aliquod præmium ab eo, vel succe-
dendi in bona defuncti quidem, sed
non committit crimen assassini, &
sic nec immunitate privatur. Palaus,
Lezana, Pellizzar. Farinac. Bonacina
locis citatis. Nec qui pecuniam ad vul-
nerandum quidem, sed non ad occi-
dendum accepit: quia textus citati de
interficiendis, non de vulneranti-
bus loquuntur. Atque idem dicimus
de eo, qui pecuniam accepit ad occi-
dendum, nec tamen occidit, sed tan-
tum vulneravit: quia non negatur
immunitas nisi propriè committen-
tibus crimen assassini: sed qui accep-
ta pecunia ad occidendum, non oc-
cidit, verè, & propriè crimen assas-
sini exterius non commisit: ergo
Tum quia de mandante dicitur in
cap. 1. de homicidio in 6. puniendum
esse eisdem pœnis assassinatorum, sive
mors sequatur, sive non, quod de
mandatario minime exprimitur: &
sic mandatarius mortem non infe-
rens relinquitur dispositioni juris
communis. Farinacius *numero 123.*
in fine. Pellizzar. *num. 20. versu suppo-*
no quinto. Palaus *num. 38.* Unde qui
mandat alium occidi sub promissio-
ne pecuniæ, etiam morte non sequa-
ta, in ordine ad pœnas incurrit cri-
men assassini, & immunitate priva-
tur, quia respectu mandatarii expri-
mitur in jure pœnas assassinatorum in-
currere: *Quamquam mors ex hoc forsi-*
tan non sequatur. Lezana *numero 13.*
Farinacius *cap. 8. num. 118.* Palaus *n.*
39. Pelliz. *num. 20. versu suppono sexto.*

Etiã recipiens, defendens, occul-
tans assassinum, immunitate priva-
tur, si cognoscat eum assassinum es-
se, cui auxilium præstat, & illi quate-
nus assassino auxiliatur, ex dicto tex-
tu *Prout humani, de homicid. in 6.* Idem
est de mediatoribus, seu complici-
bus, eo, quod ipsi etiam possunt dici
rei assassini. Peregri. *tract. de immun.*
c. 7. n. 36. Lezana *verb. immun. numer.*
13.

Crimen hæresis. Ratione cujus, im-
munitate privantur hæretici; cum sit
omnium gravissimum crimen Ec-
clesiam Dei funditus evertens. Et
idem est de recipientibus, occultan-
tibus, defendentibus, aliove modo
hæretico auxilium præstantibus, si
quatenus hæreticus est ei opulenti-
us. Secus verò, si quia amicus, quia
consanguineus ei auxilium præbeat;
ut ob alia delicta quæsitus, liberetur.
Si tamen ut hæreticus quæretur,
tunc is, qui quomodo liber ei auxi-
lium præstaret, immunitate priva-
tur: quia licet ei in tali casu auxilium
ferens, verè, & coram Deo hæreti-
cus non esset; hæresis tamen suspicio-
nem incurreret: at qui suspectus est
de hæresi, ab Ecclesia extrahi potest,
ut examini subiciatur: ergo. Unde om-
nes de hæresi suspecti, sive quia au-
xiliatores hæreticorum, sive alio mo-
do hæresis suspicionem incurrant,
privantur immunitate. Lezana *n. 14.*
Pellizzar. *num. 22.* Diana *part. 1. ar.*
de immun. resol. 38. Farinacius *cap. 13.*
num. 135. Bonac. *disputatione tertia,*
questione septima, §. 4. num. 21. Pa-
laus *n. 41.*

Læſæ
Majeſta-
tis cri-
men in
perſo-
nam
Princi-
pis, pri-
vat im-
munita-
te.

106. Denique privantur immunitate ex ſupradicta bulla Gregor. XIV. *Rei læſæ Majeſtati in perſonam ipſiusmet Principis, & nomine Principis illum communiter intelligunt Doctores, qui ſupremam habet poteſtatem, abſque ſubjectione in temporalibus ad alterum Crimen autem læſæ majeſtatis in perſonam Principis eſt illius offenſio: ſub quo nomine venit quælibet læſio, ut percuffio, vulneratio, incarceratio, inſequutio, conjuratio, machinatio, ſeditio, aut conventicula proditoria, &c. Sufficit ergo, quod crimen inferatur in perſonam Principis per unam ex iſtis actionibus, ut læſæ majeſtatis reus immunitate privetur. Cæterum ſi quis eſſet læſæ majeſtatis reus, non in perſonam Principis, ſed vel in ejus ſtatuum, in ejus conſanguineos, miniſtros, conſiliarios, &c. non privaretur immunitate: quia ſolum crimen læſæ majeſtatis in perſonam ipſiusmet Principis excipitur. Diana *reſolut. 7. & 29. Bordon. tom. 2. reſolut. 1. numero 24. Lezana num. 15. Pellizzar, num. 24. Palaus num. 42. Farinacius cap. 14. n. 140.* Qui etiam doceat debere intelligi de Principe qui ſit ſupremus Princeps reſpectu offendentis: ita ut ratione originis, aut domicilij ſubditus ſit illius; aliàs non committet crimen læſæ majeſtatis, & colligi exiſtimant ex *Clement. Paſtoralis, §. denique, & ſequentibus, de ſententia, & rejudicata.* Sed huic doctrinæ acquieſcere nunquam potuimus: quia Gregorius XIV. reum læſæ majeſtatis in perſonam Principis abſolute excludit. Qui autem mortem ſu-*

premi capitis machinaretur, licet ejuſ ſubditus non eſſet, crimen graviffimum læſæ majeſtatis incurreret: ergo. Quis enim negabit eſſe reum læſæ majeſtatis quemdam, qui à dæmone ſeductus, vel forte ab aliquo alio incitatus (quod quando hæc ſcribimus paſſim per totam Hiſpaniam, non ſine magno Hiſpanorum dolore circumfertur) mortem noſtri Catholici Regis Caroli II. (cujus vitam ad totius ſui Regni, & Eccleſiæ tutamen, utinam per plures, & plures annos Deus Optimus Maximus, ut enixe quotidie ipſum deprecamur, conſervet) cum tredecim eſſet annorum, audaci, & temerario animo, præneſas, per venenum porrectum procuravit? Huic peſſimo homini Eccleſia opitulabitur? abſit. Projiciatur ab Eccleſia; gladio, patibulo, aut igne plectatur, qui tantum nefas in Principem innocentiffimum, cum totius Hiſpaniæ pernicie, vel cogitare fuerit auſus.

107. Ex dictis ſequitur, præter Non dædictos caſus, nullum alium dari, ratio- tur caſus
tione cujus delinquentes, ad Eccle- præter
ſiam confugientes, illius immunitate ſupra-
priventur: quia in *cap. inter alia 3.* dictos
conceditur immunitas quibuſcum- privans
que delinquentibus, quantumcum- immuni-
que gravia crimina perpetraverint, tate.
niſi in illis caſibus exceptis: & in Bul-
la Gregoriana, quæ expedita fuit, ut
omnia ad unam formam redigerentur,
expreſſe ſolum aſſignantur caſus
ſupradicti, & ſic nullus alius ad-
jungendus eſt, ex regula generali, quod
exceptio ſumat regulam in contra-
rium, in caſibus non exceptis. Nec ta-

N n n

tione

tione consuetudinis alij dantur casus excepti: quia omnes consuetudines derogantes immunitati Ecclesie sublatae sunt per Tridentinum *sess. 25. cap. 20.* & per Gregorium XIV. in sua Constit. uti docent Bordon. *tom. 2. resolut. 1. num. 10.* Pell. *tract. 8. cap. 5. sect. 1. num. 36.* Diana *tom. 1. tract. de immunit. resolut. 1.* Lezana *tom. 2. verb. immunitas, num. 16.* Farinacius in *append. de immunit. cap. 2. num. 18.* Bonacin. *disp. 3. quest. 7. de immunit. §. 6. num. 4.* Palauus *tom. 2. tract. 11. disput. unic. punct. 10. num. 2.* § Sed neque etiam ex identitate rationis, imo neque ex majoritate alij casus excipiuntur, etiam si casus sint graviores, & atrociores, quam excepti. Tum, quia non est facienda extensio ob identitatem rationis, quando talis extensio praedjudicat causae favorabili, uti est immunitas. Tum etiam: quia si ultra excepto liceret alios excipere ob identitatem rationis, nihil firmum, & stabile esset circa hoc constitutum in jure, & passim iudices saeculares, suam jurisdictionem extenderent, Ecclesiae violarentur, & universa litibus, & scandalis paterent. Suar. *tom. 1. de relig. tract. 2. lib. 3. cap. 11. num. 15.* & 17. Farinac. *cap. ultim. num. 353.* & lib. 3. *Consil. consil. 16. num. 14.* Joannes Gutierrez *Pract. quest. civil lib. 3. cap. 4. num. 12.* & 17. Barbof. *de jure Eccl. lib. 2. cap. 3. num. 117.* Lezana *num. 11.* Palauus *num. 3.* Pelliz. *num. 36.*

Casus
omnes
non ex-
cepti, in
quibus

108. Hinc fit, nec violatores virginum, nec adulteros ad Ecclesiam confugientes privari illius immunitate, quia non sunt casus expressè excepti, & sic in *cap. de raptoribus 36.*

quest. 1. his conceditur immunitas. Nec simoniacus, nec Sodomita privatur, quia nullibi hoc crimen, est horrendum, & gravissimum excipitur. Nec sacrilegus, blasphemus, superstitiosus, nisi de suspitione haereticus sint examinandi: quia in *cap. inter alia,* & Bulla Gregorij, solam excipitur sacrilegium ob mutilationem, vel homicidium factum in Ecclesia, & sic alia sacrilegia non sunt excepta. Idem de perjuro, falso teste, & de incendiariis dicendum est, quia isti non excipiuntur. Et quamvis hoc crimen simile sit depopulationi agrorum, qui est casus exceptus, cum tamen non sit idem, sed diversum, exceptio unius, non est exceptio alterius quia potius firmat regulam in contrarium. Nec privantur immunitate fabricantes, aut falsificantes monetam: quia licet sit crimen laesae majestatis, non tamen in personam principis, sed in ejus statum: & sic non est de criminibus exceptis. Guier. *lib. 3. q. 4. per totam.* Palauus *punct. 10. per totum.* Farinac. *cap. 99. n. 96. 97.* & 105. Lezana, Bordon. Bonac. *locus citatis.* Diana *5. part. tract. 1. resolut. 2.* Etiam ministri, quia violentè extrahunt ab Ecclesia confugientes ad illam, gaudent illius immunitate: quia talis casus non est de exceptis in jure; quamvis alias esset dignum illud crimen ut exciperetur; cum non debeat immunitatem prodesse illi, qui noluit eam prodesse alteri. Farinacius *num. 106.* Palauus *num. 10.* Pellizzar. *numero 35. qui num. 37. sic merito dicit: (Quod autem ait Naldus verb. Ecclesia num. 5. ex Farinacio, furantem pixerem*

immu-
tas de-
linquen-
tibus
prodest

dem in qua asservatur Eucharistia, non gaudere immunitate, cum sacrilegus aperte delinquat in personam supremi Principis; adeoque committat delictum exceptum in Bulla Gregorij; mihi minus probatur, cum simus in materia pœnali, quæ non debet ampliari ultra verborum proprietatem, & Greg. in excipiendo hoc delicto loquatur de offensione corporali, illata Principi humano; non autem de injuria facta Deo, qualis est ea, de qua hic) hæctenus ille.

§. IV.

Quos effectus habeat immunitas Ecclesie hæctenus stabilita.

Reus ab Ecclesia per vim extractus, adhuc illius gaudet immunitate.

109. **P**rimus, & præcipuus hujus immunitatis effectus est, ut reus ad Ecclesiam confugiens, in ea capi, aut ab ea invitus extrahi non possit, l. 2. c. de his qui ad Ecclesiam confugiunt, cap. inter alia, de immun. Eccles. Sed si ipse libere exeat, à iudice capi, & incarcerari poterit, (quia jam non invitus extrahitur) nisi fortè necessitate aliqua coactus exeat. Unde si per vim ab aliquo extractus esset, non poterit à iudice capi, sed Ecclesie restitui debet, quia extractio violenta reo præjudicare non potest. Et quamvis iudex non esset hujus violentæ extractionis particeps; violaret nihilominus Ecclesie immunitatem, si reum sic extractum caperet: quia continuaret illam violentam extractionem, & reum Ecclesie non resti-

tueret, in qua adhuc moraliter esse censetur, quandiu violenter ab illa extractus rennetur. Valentia tom. 3. disp. 6. quæst. 11. in resp. ad 2. Farinacius in appendice, de immunit. cap. 2. num. 50. Palaus tom. 2. tract. 11. disp. unic. punct. 11. num. 2. §. At si blanditijs, vel dolo- sis verbis inductus reus à loco sacro exeat; potest capi à iudice, & puniri, quia jam non est violenter extractus, & sola violenta extractio in iuribus dictis prohibetur. Lezana tom. 2. verb. immunit. num. 18. Pellizzar. tract. 8. cap. 5. sect. 1. num. 38. Bonacin. disputatione tertia, quæst. 7. §. 2. versu sexto, Fagundes in 2. Ecclesia precept. lib. 4. cap. 4. Suarez lib. 3. c. 18. n. 2.

110. Secundus effectus est, ne reus in Ecclesia existens, vinculis alligetur, vel alio modo personaliter vexetur: quia hoc esset ex loco sacro carcerem facere, quod prohibetur expressè, cap. definit, 17. quæst. 4. ibi: nec ipsi aliqua vis, nocibilitas, aut damnum inferatur. Tertius, ne fugienti ad Ecclesiam impediatur alimenta, vestitus, & reliqua vitæ necessaria, l. presenti, c. de his, &c. enim dicto c. definit; hoc sicut etiam esset per indirectum à loco sacro extrahere. Unde fit teneri Ecclesiam, vel Monasterium, i. li de necessarijs providere, si alias ipse non habeat proprium, vel si habeat, eo uti non possit, dicta l. presenti, §. sane. Tum ob illam regulam charitatis: Si non pavisti, occidisti. Tum etiam: quia debet Ecclesia reum non derelinquere cogatur, ne coactus inedia se curiæ seculari tradere cogatur, aut perire.

Fugientibus ad Ecclesiam alimenta non debent impediri.

N n n 2 Azor.